

Par laboratorijas darbu vērtēšanu centralizētajos eksāmenos dabaszinātņu mācību priekšmetos 2012./2013. mācību gadā

Atbilstoši mācību priekšmeta standartam par vispārējo vidējo izglītību, visi skolēni dabaszinātņu mācību priekšmetos visās klasēs apgūst pētnieciskās darbības prasmes. Tāpēc skolotājam mācību procesā ir jāorganizē šo prasmju apguve. Dažas pētnieciskās darbības prasmes (veic novērojumus un mērījumus individuāli vai grupā, lieto tehniskās ierīces un fizikas laboratorijas piederumus, precīzi ievēro to lietošanas noteikumus; uzskatāmi un korekti reģistrē iegūtos datus, u.c.) iespējams apgūt vienīgi, veicot laboratorijas darbu. Šo prasmju apguvi vislabāk ir vērtēt laboratorijas darbā. Standartā noteikto prasmju apguvei katra mācību priekšmeta programmas paraugā ir dots ieteicamo laboratorijas darbu saraksts. Taču programmā nav norādīti laboratorijas darbi, kurus vislabāk ir veikt, lai vērtētu sasniedzamā rezultāta apguvi. Vērtēšanai laboratorijas darbus skolotājs izvēlas atbilstoši apgūstamajām prasmēm un skolas materiālajām iespējām. Projektā „Dabaszinātnes un matemātika” izstrādātajos materiālos katrā mācību priekšmetā ir viens piemērs, kuru izmantojot, iespējams novērtēt visas pētnieciskās darbības prasmes. Taču skolēns visas pētnieciskās darbības prasmes ir apguvis tikai mācību posma noslēgumā. Tāpēc 10. un 11. klasē laboratorijas darbus parasti nevērtē visas apgūstamās prasmes, par ko vērtēšanas protokolā ieraksta: „nav jāveic”. Tas, ka skolēns kādu prasmi šajā posmā vēl nav apguvis, nesamazina viņa darba vērtējumu.

Tie skolēni, kas šajā mācību gadā izvēlējušies kārtot centralizēto eksāmenu kādā no dabaszinātņu mācību priekšmetiem, eksāmena norises laikā iesniedz divus mācību procesā veiktus laboratorijas darbus. Ja kādā laboratorijas darbā skolēnam nav jāveic visas prasmes, tad vērtēšanas protokolā skolotājs pie atbilstošās prasmes ieraksta: „nav jāveic”. Centralizētajā eksāmenā skolēni iesniedz divus laboratorijas darbus. Katru eksāmenā iesniedzamo laboratorijas darbu veido šādas daļas:

- skolotāja dotais darba uzdevums,
- skolēna aizpildīts darba apraksts,
- izvērtējuma protokols (ko skolotājs veicis atbilstoši VISC izstrādātajiem kritērijiem).

Visas šīs daļas katram darbam ir saskavotas. Uz visām daļām skolēns eksāmenā uzraksta izglītojamā kodu.

Eksāmenā katra laboratorijas darba vērtējumu (punktos) veido:

- 1. – 3. prasmes vērtējums, ko skolotājs ir veicis, novērojot skolēna darbību laboratorijas darba veikšanas laikā (maksimālais 6 punkti). Šo vērtējumu centralizētā eksāmena vērtētājs (CE vērtētājs) ieraksta vērtēšanas protokolā.
- 3. – 12. prasmes vērtējums pēc skolēna aizpildītā darba apraksta, ko veic CE vērtētājs (maksimālais 18 punkti). Ja kāda no prasmēm skolēnam bija jāveic tikai vienā laboratorijas darbā, tad šīs prasmes vērtējumu CE vērtētājs ieraksta abos vērtēšanas protokolos.

Eksāmena 4.daļas kopējo vērtējumu veido abu laboratorijas darbu (no vērtēšanas protokoliem) vidējais aritmētiskais vērtējums (punktos), kas reizināts ar koeficientu 0,25 un izteikts procentos.

Atbilstoši centralizētā eksāmena programmai nevērtē eksāmenā iesniegtos laboratorijas darbus, kuriem jau iepriekš ir publicēta darba gaita, mērījumu tabula vai rezultātu analīze. Elektroniskajā vidē publicētos laboratorijas darbus skolotājs var noskaidrot pārlūkprogrammā, ierakstot darba nosaukumu.

Plašāku informāciju par prasībām laboratorijas darbā var izlasīt VISC mājaslapā:

- centralizētā eksāmena programma,
- metodiskajā materiālā „Centralizētā eksāmena bioloģijā, fizikā un ķīmijā 4. daļas (pētnieciskā darbība, veicot eksperimentu) vērtēšana”.